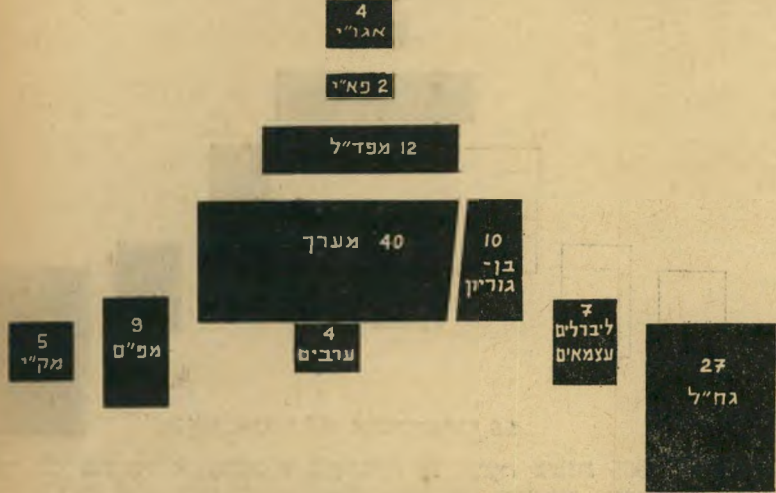

רע במינעו

נניח לרגע כי סיעת המיעוט תזכה בבחירות ל-10 מנדטים, על חשבון מפא"י, וכי ייצוגן של שאר הסיעות לא ישתנה.

במיקרה זה תתקבל התמונה הסכמאטית הבאה:

תמונה זו יש בה כדי להדאיג מאד את לוי אשכול. ויש בה כדי לייאש לגמרי את ה"ה ריין ופרס.

★ ★ ★

מ בחינה תיאורטית, יש רק ארבע אפשרויות לגבי המצב שיחצר למחרת הבחירות, אם תופיע בה רשימה עצמאית של בן-גוריון. ואלה הן:

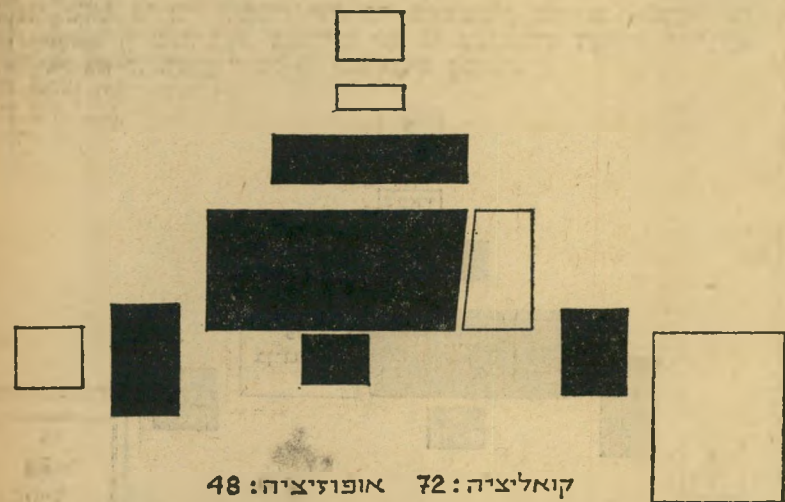
- הקמת קואליציה חדשה של אשכול.
 - הקמת קואליציה של סיעת בן-גוריון עם הימין והדתיים.
 - הקמת קואליציה שבמרכזה יעמדו שני פלגי מפא"י.
 - יצירת קפאון ללא מוצא.
- כדי למדוד את סיכויי סיעת המיעוט, יש לבחון כל אחת מן האפשרויות התיאורטיות האלה לחוד.

כבר המבט החטוף הראשון מוכיח כי האפשרות הסבירה ביותר תהיה גם אז הקמת קואליציה של אשכול.

היא תהיה אפשרית — אם כי קשה מאד. אם אמנם יהיו יחסיהם כוחות בערך לפי המסומן במפה הסכמאטית הנ"ל, תצטרך הקוֹאליציה האשכולית הבאה לכלול את המערך (יחד עם הנציגים הערביים של המימשל הצבאי), המפד"ל, הליברלים העצמאיים ומפ"ם.

למראית-עין, אין על כן מקום לדאגה מצד אשכול. לקואליציה זו יהיה רוב גוח. אך יש עוקץ במצב זה: לאשכול לא תהיה כל בחירה. לא תהיה לו כמעט שום אפשרות של תימרון.

במילים אחרות: לא ייתכן אז קואליציה בלי המפד"ל. יתכן שאפשר יהיה לחתר בה על הליברלים העצמאיים או על מפ"ם, תוך הוספת פא"י, אך הדבר יצמצם את הרוב לממדים מסוכנים, ואם יהיו המיספרים של המנדטים קצת שונים, גם לא תהיה אפשרות לחתר על אחד מהם. הנה המפה:

קואליציה: 72 אופוזיציה: 48

מצב שבו אי-אפשר לוותר על המפד"ל, יהיה סיוט לראשיהממשלה המיועדת. מחיריהםהיה של העסקנים הדתיים יאמירו לשחקים.

(המטח בעמוד 8)

הנה עוד בדיחה יהודית נושנה: איציק איחר לבוא הביתה. אשתו קוראת לו מבעד לחלון.

"אינני יכול", משיב איציק בצעקה, "תפסתי דוב!"

"או עוזב אותו! צועקת לו האשה.

"אני כבר רוצה לעזוב אותך", משיב איציק, "אבל הוא לא עוזב אותי!"

והנמשל:

משה דיין תפס את בן-גוריון. במשך חודשים ארוכים הסית אותו, דירבן אותו, שידל אותו לקום נגד אשכול. עכשיו כבר מוכן דיין לעזוב אותו. אבל הדוב אינו מניח לו.

★ ★ ★

סיעת המיעוט במפא"י הלכה השבוע לקראת פילוג. דויד בן-גוריון עצמו הכריז על כך, בקראו לתומכיו לפרוש מן המפלגה ולהחייב לבחירות ברשימה עצמאית. אותה שעה עצמה בלטה בסיעת המיעוט סימני התפוררות.

אבא חושי בנה בצורה גלויה. תחילה התחבא מאחורי חותנו וסוכנו, אמגון לין, שנתלה במפתיע כאשכוליסט נלהב. לאחר-מכן החלו ועדיהפועלים בחיפה מתחרים ביניהם בהכרזות-אהדה לאשכול. אחר-כך נמנע חושי מלהופיע בכנס המיעוט, שנערך במיוחד למענו בעירו שלו. לבסוף קם בגלוי נגד מתחרהו, יוסף אלמוגי, ובודד אותו כמעט לחלוטין. השבוע העביר בחיפה החלטה המתנגדת לפילוג, תוך תשלום מס-שפתיים לבן-גוריון. שמתוך פרס יום "הידברות" חדשה עם ראובן ברקת.

מושה דיין הציג שלוש אפשרויות: השתלבות במפא"י של אשכול, הופעה ברשימה עצמאית, פרישה מפעילות מפלגתית. הוא רמז כי הוא מעדיף את הדרך השלישית. ובשיחה פרטית אמר: "שמעון פרס מתכוון לקפוץ אל עגלת אשכול, אקפוץ חצי-שעה לפניו... משה דיין לא היה מעולם נאמן לאיש. פרס הוא אינטריגנט מושבע. שניים אלה אינם יכולים לבטוח איש ברעהו, ולא בכל אדם אחר. איש מהם אינו יכול לעצום את עיניו, מבלי לחשוש שהשני יבגוד בו."

★ ★ ★

גיקווי ההתפוררות אינם נובעים רק מאופיים האישי של מנהיגי המיעוט. הם טבועים במהות הסיעה עצמה.

אין לה אידיאולוגיה. אין לה רעיון מאחד. בכל הוויכוח עוד לא נאמרה מילה עקרונית אחת. כל דבר שיגידו הצעירים — מוכן אשכול לומר ואף לבצע.

מלחמת המיעוט הוא מלחמת-קאריירה. לא של המיעוט בכללו, אלא של כל אחד ממנהיגיו בנפרד. זהו בסיס רעוע מאד להתארגנות. אשכול יודע זאת. מול סכנת הפילוג, העלול להחליש את מעמדו בכנסת, הוא הציג לראשי המיעוט שוחד שקשה לעמוד בפניו.

הוא הציג למיעוט ייצוג של 40% ברשימת מפא"י לכנסת. הוא הבטיח לראשי המיעוט כסאות נכבדים בממשלה הבאה.

אילו הם היו חופשיים, היו ראשי המיעוט קופצים על המציאה. אך אין הם יכולים. כי הם לכדו את הדוב בן-גוריון, והדוב אינו עוזב אותם. בן-גוריון יכול לחסל את פרס ו/או את דיין ו/או את אלמוגי בשעה אחת. הם יודעים זאת. אין הם יכולים להמרות את פיו.

ובן-גוריון אינו מעוניין בשום פשרה. הוא שונא את אשכול, והוא רוצה לחסלו. אין הוא מעוניין בכסאות לדיין ולפרס. הוא מוכן רק לכניעה של אשכול. דהיינו: הסכמת אשכול לחקירת הפרשה.

זהו התנאי האחד שאשכול אינו יכול להסכים לו, בשום צורה ובשום הסוואה. כי תנאי זה פירושו: התאבדות פוליטית, הוקעה עצמית כסמרמט, ירידה מן הבמה.

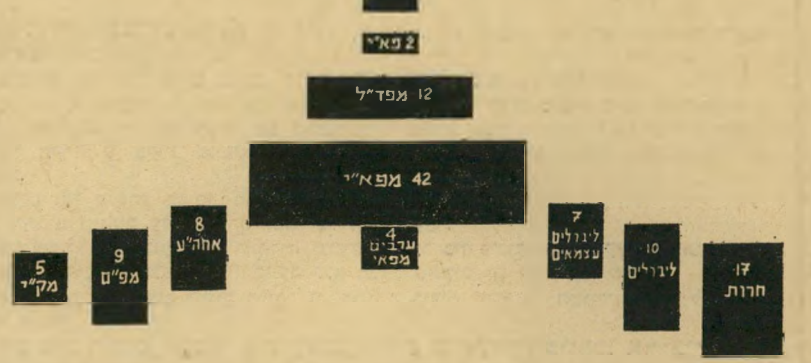
לכן הוסיפו ראשי הרוב והמיעוט לצעוד השבוע לקראת פילוג, שאיש מהם לא רצה בו, וזלת בן-גוריון.

★ ★ ★

פילוג זה הוא מישחק-פוקר סנטאסטי. דויד בן-גוריון מכניס לקופתהמישחק את עברו המפואר.

אולם דיין פרס ושות' נאלצים להכניס לקופה את כל עתידם.

כדי להבין את ראשי המיעוט, יש להעריך מבט במפה המפלגתית של ישראל. היא מסבירה את פחדיהם, תקותיהם, שאיפותיהם וחשבונותיהם של אנשי הרוב והמיעוט כאחד. מפה זו, המתבטאת בהרכב הכנסת הנוכחית, נראית כלהלן:

כיצד תשתנה מפה זו, אם תופיע רשימה עצמאית של סיעת בן-גוריון בבחירות לכנסת?